

9 octombrie – 15 octombrie

Legământul cel veșnic

Textul de memorat: „Voi pune legământul Meu între Mine și tine și sămânța ta după tine, din neam în neam; acesta va fi un legământ veșnic, în puterea căruia Eu voi fi Dumnezeuul tău și al seminței tale după tine.” (Geneza 17:7)

„Și am văzut un alt înger, care zbura prin mijlocul cerului cu o Evanghelia veșnică, pentru ca s-o vestească locuitorilor pământului, oricărui neam, oricărei seminții, oricărei limbi și oricărui norod” (Apocalipsa 14:6). Să observăm sintagma „Evanghelia veșnică”: este veșnică pentru că a existat dintotdeauna, a fost dintotdeauna acolo, ne-a fost promisă în Hristos Isus „mai înainte de veșnicii” (Tit 1:2).

Prin urmare, nu este de mirare că Biblia vorbește și în alte timpuri despre „Evanghelia veșnică” (Geneza 17:7; Isaia 24:4; Ezechiel 16:60; Evrei 13:20), pentru că esența Evangheliei este legământul, iar esența legământului este Evanghelia: Dumnezeu, prin harul Său salvator și din dragoste, îți oferă o mântuire pe care tu nu o meriți și pe care nu o poți câștiga în vreun fel; iar tu, ca răspuns, să-L iubești la rândul tău „cu toată inima ta, cu tot sufletul tău, cu tot cugetul tău și cu toată puterea ta” (Marcu 12:30, o dragoste care se manifestă prin ascultarea de Legea Sa: „Căci dragostea lui Dumnezeu stă în păzirea poruncilor Lui” (1 Ioan 5:3).

Săptămâna aceasta vom analiza conceptul de legământ așa cum este el exprimat în cartea Deuteronomul, unde legământul și tot ce implică el apar foarte clar.

Duminică, 10 octombrie – Legământul și Evanghelia

În întreaga Biblie, legământul și Evanghelia apar împreună. Cu toate că noțiunea de legământ a existat înainte de poporul Israel (de exemplu, legământul cu Noe) și cu toate că făgăduința legământului a fost făcută înainte ca poporul Israel să existe, el a fost exprimat clar prin interacțiunea lui Dumnezeu cu poporul Său începând cu părinții lor, patriarhii.

Și chiar de la început, adevărul central al legământului a fost Evanghelia: mântuirea prin credință și atât.

1. Care a fost făgăduința legământului făcută lui Avram (mai târziu numit Avraam) și cum este Evanghelia descoperită în făgăduința aceasta? Geneza 12:1-3; Geneza 15:5-18; Romani 4:1-5

Avraam L-a crezut pe Dumnezeu, a crezut în făgăduințele Sale pentru el și, astfel, a fost socotit neprihănit înaintea Lui. Totuși, această declarație nu implică un har ieftin: Avraam a căutat să respecte prin ascultare partea lui din cadrul legământului, așa cum se vede în Geneza 22, pe muntele Moria. Și aceasta deși „creința pe care o are el îi este socotită ca neprihănire” (Romani 4:5).

Această teamă străbate Biblia ca un ecou. Pavel a amintit acest lucru și în Galateni 3:6, unde citează iarăși din Geneza 15:6 despre credința lui Avraam care i-a fost „[socotită] ca neprihănire”. El se referă la făgăduința care i-a fost făcută prima dată lui Avram în legătură cu faptul că toate popoarele aveau să fie binecuvântate în sămânța lui (Galateni 3:9). Făgăduințele legământului le sunt adresate tuturor, evrei și neamuri, care „au credință” (Galateni 3:7) și care, astfel, sunt socotiți neprihăniți prin credință, fără faptele Legii - oricât de mult i-ar obliga legământul să asculte de Lege.

Chiar și când Ieremia vorbește despre noul legământ, el face aceasta în contextul Legii: „«Ci iată legământul pe care-l voi face cu casa lui Israel după zilele acelea», zice Domnul: «Voi pune Legea Mea înăuntrul lor, o voi scrie în inima lor, și Eu voi fi Dumnezeuul lor, iar ei vor fi poporul Meu»,» (Ieremia *Studiu Biblic, Trim. IV, 2021 – „Adevărul prezent” în Deuteronomul*

31:33). Cuvintele acestea reflectă limbajul care se regăsește în cartea Leviticul: „Voi umbla în mijlocul vostru; Eu voi fi Dumnezeuul vostru și voi veți fi poporul Meu” (Leviticul 26:12).

Cum se potrivește cadrul legământului, în care Legea și Evanghelia merg împreună, cu întreita solie îngerească din Apocalipsa 14, mesajul final de avertizare al lui Dumnezeu adresat lumii?

Luni, 11 octombrie – Legământul și Israel

Cum este realitatea făgăduințelor legate de legământ vizibilă în Deuteronomul 9:5,27?

Și aici apare legământul harului: Dumnezeu a lucrat pentru ei - în ciuda greșelilor lor constante. (Cu siguranță, așa trebuie să funcționeze Evanghelia și astăzi.) Harul lui Dumnezeu a fost oferit generațiilor viitoare datorită făgăduinței făcute părinților lor.

În relaționarea sa cu poporul legământului, Moise s-a referit deseori la făgăduințele legământului făcute patriarhilor.

2. Ce spun textele de mai jos despre modul în care acționează făgăduințele legământului? Exodul 2:24; 6:8; Leviticul 26:42

Și ieșirea evreilor din Egipt, marele simbol al harului salvator al lui Dumnezeu, a fost bazată pe legământul pe care Domnul îl făcuse cu părinții lor. Cu alte cuvinte, chiar înainte ca beneficiarii legământului să se nască, făgăduințele fuseseră date în folosul lor. Astfel, fără să aibă vreun merit, ei au primit eliberarea promisă părinților lor, pe care Dumnezeu a realizat-o pentru ei prin minunile și prin evenimentele ieșirii din Egipt.

Bineînțeles, nu s-a încheiat totul acolo. Ei au mers din Egipt spre Sinai, unde a fost încheiat „în mod oficial” legământul cu ei (vezi Exodul 20). Și elementele esențiale ale aceluia legământ au fost Evanghelia (Vestea bună) și Legea, Cele Zece Porunci, pe care ei au fost îndemnați să le respecte ca o manifestare a relației lor mântuitoare cu Domnul, care deja îi răscumpăraseră (Evanghelia). Astfel, iarăși și iarăși în Deuteronomul, ei au fost chemați să asculte de Lege ca fiind partea lor în legământul ratificat la Sinai.

Ce rol ar trebui să aibă astăzi Legea lui Dumnezeu în viața noastră, a aceluia care am fost salvați prin har, și de ce Legea este atât de importantă în experiența noastră cu Dumnezeu?

Marti, 12 octombrie – Cartea legământului

Deși noțiunea de legământ (în ebraică, *berit*), care are rolul de a descrie relația lui Dumnezeu cu poporul Lui, se găsește în întreaga Biblie, cuvântul acesta apare atât de des în Deuteronomul, încât cartea aceasta a fost numită „Cartea legământului”.

3. Analizează Deuteronomul 5:1-21. Ce anume din acest pasaj ne dovedește că în Deuteronomul ideea de legământ (*berit*) este esențială?

La scurt timp după ce copiii lui Israel au fost eliberați din Egipt, Dumnezeu a făcut legământ cu ei, la Sinai, chiar înainte de momentul în care ar fi trebuit să intre în Țara Promisă. Apoi, după un ocol de patruzeci de ani, exact înainte ca ei să fie din nou pe punctul de a intra în Țara Promisă, care era o parte esențială a făgăduinței legământului (vezi Geneza 12:7; Exodul 12:25), Domnul le-a dat din nou, prin gura lui Moise, Cele Zece Porunci, un mod de a sublinia iarăși cât de important era ca și ei să-și reînnoiască obligațiile legământului.

Da, Domnul urma să-și împlinescă făgăduințele date în cadrul legământului. Dar și ei erau obligați să-și respecte partea lor din înțelegere: „El Și-a vestit legământul Său, pe care v-a poruncit să-l păziți, Cele Zece Porunci, și le-a scris pe două table de piatră” (Deuteronomul 4:13). El îl încheiase la Sinai și acum îl încheia din nou, la Moab, chiar înainte ca ei să ia în stăpânire țara care le fusese promisă prin făgăduința

făcută părinților cu secole înainte, o manifestare a „legământului celui veșnic” care a precedat până și existența lumii.

„Înainte de a se fi așezat temelile pământului, Tatăl și Fiul Se uniseră într-un legământ pentru răscumpărarea omului, dacă el ar fi fost biruit de Satana. Ei Își strânseseră mâna într-un solemn legământ că Hristos Se va face garant pentru neamul omenesc.” - Ellen G. White, *Hristos, Lumina lumii/Viața lui Iisus*, p. 834

4. Cum înțelegem versetul următor? Deuteronomul 5:3

Ce le spunea Moise? Cel mai probabil, el sublinia faptul că părinții lor nu mai erau, iar minunatele făgăduințe ale legământului care le fuseseră făcute părinților le erau acum făcute lor. Poate că acesta a fost modul lui Moise de a le spune să nu mai greșească, așa cum făcuse generația precedentă. Făgăduințele (și obligațiile) erau acum ale lor.

Miercuri, 13 octombrie – Poporul Lui special

Este greu pentru noi, astăzi, să înțelegem cum arăta lumea antică în timpul călătoriei poporului Israel prin pustie. Dacă imperii mari au venit și au trecut lăsând în urmă doar ruine, și poate nici pe acelea, ce am putea ști, peste milenii, despre numeroasele popoare păgâne mult mai mici care au trăit în aceeași zonă cu poporul Israel?

Nu prea multe; dar ceva tot știm: aceste popoare erau înrădăcinate în păgânism, în politeism și în unele practici cu totul degradante, care includeau sacrificarea copiilor. Încearcă să-ți imaginezi cât de degradată și de rea poate fi o cultură sau o religie încât oamenii să le facă așa ceva propriilor copii, și aceasta în numele unui oarecare dumnezeu!

Nu este de mirare că, în toată istoria Israelului antic, iarăși și iarăși, Domnul Și-a avertizat poporul să nu urmeze practicile națiunilor din jurul lui. „După ce vei intra în pe care ți-o dă Domnul Dumnezeul tău, să nu te înveți să faci după urâciunile neamurilor acelora” (Deuteronomul 18:9).

Și aceasta pentru că Dumnezeu chemase această națiune pentru un scop special. Intrând în legământ cu Dumnezeu, ei trebuiau să fie un popor deosebit, un martor, pentru lume, despre Dumnezeul care a creat cerurile și pământul - singurul Dumnezeu.

5. Cum este rezumată relația de legământ dintre Dumnezeu și Israel în versetele următoare? Cum trebuia să se vadă credințioșii lor față de legământ în felul de oameni care ar fi trebuit să devină? Ce lecții putem extrage pentru noi înșine? Deuteronomul 26:16-19

Cât de semnificativ este faptul că Moise începe aceste patru versete prin cuvântul „astăzi” - altfel spus, *chiar acum, din nou*, Dumnezeu îți poruncește să faci aceste lucruri (și repetă ideea în versetul 17). El le poruncise și până atunci să facă astfel, de aceea pare că le amintește că este nevoie să se reangajeze chiar în acel moment, din nou, să fie credincioși, sfinți și un popor deosebit, ceea ce reprezenta motivul central al existenței lor ca popor al legământului. Ei erau singura națiune care Îl cunoștea pe adevăratul Dumnezeu și care știa cum dorea El să trăiască oamenii. La propriu vorbind, ei nu doar că aveau „adevărul prezent”, ci și trebuiau ca, prin felul lor de a fi, să întruchipeze acel adevăr până ce Isus, „Adevărul” Însuși, urma să vină (Ioan 14:6).

De ce ideea de a ne angaja „astăzi” față de Dumnezeu și față de cerințele legământului Său este relevantă și pentru noi, „astăzi”?

Joi, 14 octombrie – Alte imagini

Cercetătorii Bibliei au identificat de multă vreme asemănările dintre legământul lui Israel cu Dumnezeu și alte tratate de tip legământ încheiate între diferite împărății. Această paralelă nu ar trebui să fie surprinzătoare. Efectiv Domnul lucra cu poporul Său într-un cadru pe care acesta îl putea înțelege.

În același timp, ideea de legământ, o înțelegere legală între două părți, cu reguli, stipulații și reglementări, poate părea foarte rece și formală. Deși elementul „legal” trebuie într-adevăr să existe (Dumnezeu este Dătătorul „legii”), el nu este suficient de cuprinzător încât să acopere dimensiunile reale ale tipului de relație pe care Dumnezeu îl voia cu poporul Lui. Astfel, în Deuteronomul sunt folosite alte imagini pentru a zugrăvi aceeași idee a legământului dintre Dumnezeu și Israel, dar numai pentru a-i adăuga noi dimensiuni.

6. Ce imagini sunt folosite în versetele următoare pentru a ne ajuta să descoperim ce fel de relație Și-a dorit Dumnezeu cu poporul Lui? Deuteronomul 8:5; 14:1; 32:6,18-20

7. Ce alte exemple ne sunt prezentate în versetele de mai jos care subliniază alte aspecte ale relației de legământ? Deuteronomul 4:20; 32:9

În fiecare exemplu există noțiunea de familie, care, în mod ideal, ar trebui să fie cea mai apropiată, cea mai strânsă și cea mai iubitoare legătură interumană. Dumnezeu Și-a dorit dintotdeauna acest gen de relație cu poporul Lui. Chiar și după ce ei L-au tăgăduit și L-au părăsit în mod rușinos când Se afla pe cruce, după ce a înviat, Isus le-a spus femeilor venite la mormânt: „Duceți-vă de spuneți fraților Mei să meargă în Galileea; acolo Mă vor vedea” (Matei 28:10). El S-a referit la ucenicii Săi ca la „frații Mei”, un exemplu de dragoste și de har. În esență, relația dintre Dumnezeu și omenire a fost dintotdeauna bazată pe har și pe dragoste, oferite, desigur, celor care nu merită.

Ce fel de relație ai cu Dumnezeu? Cum poți să o faci să devină și mai profundă și să înveți să-L iubești și, în același timp, să înțelegi obligația legământului de a asculta de Legea Sa? De ce aceste două noțiuni, dragostea și Legea, nu sunt contradictorii, ci complementare?

Vineri, 15 octombrie – Un gând de încheiere

„Spiritul de robie este generat de căutarea de a trăi în conformitate cu religia legală, de încercarea de a împlini pretențiile Legii în puterea noastră. Există speranță pentru noi doar atunci când ne așezăm sub legământul lui Avraam, care este legământul harului prin Hristos Isus. Evanghelia care i-a fost predicată lui Avraam, prin care el avusese speranță, a fost aceeași Evanghelie care ne este predicată nouă, astăzi, prin care putem avea speranță. Avraam a privit la Isus, care este atât Autorul, cât și Desăvârșitorul credinței noastre.” - Ellen G. White, *The SDA Bible Commentary*, vol. 6, p. 1077

„Înainte de a se fi așezat temeliile pământului, Tatăl și Fiul Se uniseră într-un legământ pentru răscumpărarea omului, dacă el ar fi fost biruit de Satana. [...] Legământul acesta a fost împlinit de Domnul Hristos. Atunci când a strigat pe cruce: «S-a sfârșit!», El S-a adresat Tatălui. Înțelegerea fusese pe deplin adusă la îndeplinire. Acum El zice: «Tată, s-a sfârșit. Am împlinit voia Ta, o, Dumnezeul Meu. Am săvârșit lucrarea de răscumpărare. Dacă dreptatea Ta este satisfăcută, 'vreau ca acolo unde sunt Eu, să fie împreună cu Mine și aceia pe care Mi i-ai dat Tu'» (Ioan 19:30; 17:24).” - Ellen G. White, *Hristos, Lumina lumii/Viața lui Isus*, p. 834

STUDIUL LA RÂND – BIBLIA ȘI CARTEA EVANGHELIZARE

Biblia: 2 Corinteni 8 – Galateni 1

1. În ce privește dărnicia, cine este iubit de Dumnezeu?
2. Ce grijă îl apăsa zilnic pe Pavel?
3. Ce rugăciune a făcut Pavel de trei ori, fără a primi răspunsul dorit?
4. Când a fost pus deoparte Pavel pentru lucrarea lui Dumnezeu?

Evanghelizare, Secțiunea 15, subcapitolul „Adevăratul scop al evanghelizării prin lucrarea medicală”

5. Ce înseamnă adevărata lucrare misionară medicală în domeniul practic al învățăturilor Evangheliei?